

Wob-verzoek

Overzicht 11 juni 2020 (versie 1)

Document 1

• **E-mail van 12 april 2020 met vragen aan gemeente Altena (voorheen Werkendam)**

Aangegeven: Het betreft het project Ontpoldering Noordwaard en de aanleg van de primaire kering, wijzigingen in de Bandijk etc.

wil van de gemeente informatie ontvangen over:

- 1) Welke grond is toegepast in de primaire kering (samenstelling per grondlaag, herkomst, dikte grondlaag, uitlogingskansen en -resultaten, verzakkingskansen en -resultaten)?
- 2) Welke grond is toegepast in de (ophoging) van de Bandijk (samenstelling per grondlaag, herkomst, dikte grondlaag, uitlogingskansen en -resultaten, verzakkingskansen en -resultaten)?

Verder vragen zij de gemeente naar de volgende punten.

- 3) Wat heeft de gemeente Werkendam, destijds handhaver Monumentenwet 1988, gedaan om fort Steurgat veilig te stellen (t.o.v. water, schadelijke stoffen, andere overlast) en te behouden (paalfundering, waarvoor een bepaalde, constante waterstand vereist is; schadeloos door de periode van bouw- en heiwerkzaamheden te loodsen, etc.)?
- 4) N.a.v. 3) Welke eisen heeft de gemeente gesteld/in de vergunningen opgenomen? Op welke wijze heeft de gemeente in deze gehandhaafd en wat zijn de handhavingsbevindingen?

• **E-mail vergunningverlener gemeente Altena van 20 april 2020 met beantwoording vragen**

Vraag 1 en 2: RWS is bevoegd gezag voor het project Ruimte voor de Rivier. Voormalig gemeente Werkendam heeft toezicht gehouden op het project. Voor informatie over toegepaste grond wordt doorverwezen naar RWS.

Vraag 3: Alle gevraagde vergunningen zijn verleend en onherroepelijk. Het project is uitgevoerd en er zijn geen bijzonderheden gemeld die mogelijk handhavend optreden rechtvaardigen.

Vraag 4: De bouwdoSSIERS van voormalige gemeenten Aalburg, Werkendam (tot 2013) en Woudrichem zijn bij het Streekarchief Langstraat Heusden Altena te vinden. Ze bevatten naast de aanvraag en vergunning vaak ook nog bouwtekeningen. De bouwdoSSIERS kunnen worden bekeken in de studiezaal van het Streekarchief. Meer informatie over aanvragen en bekijken van bouwdoSSIERS is op de website van het Streekarchief te vinden.

=> Aanvullend RWS : De Wob-coördinator van gemeente Altena gaf me bij contact op 8 juni 2020 aan dat stukken bij het Streekarchief niet onder de Wob vallen en door een verzoeker zelf daar moeten worden opgevraagd. Voor een Wob-verzoek brengt de gemeente volgens de legesverordening per verstrekte pagina van stukken € 0,25 in rekening, ook bij digitale verstrekking. De gemeente heeft 29 documenten geselecteerd, waaronder bij de gemeente ingediende Bbk-meldingen met keuringsrapporten. De (concept) inventarislijst wordt nog toegestuurd.

• **E-mail van 20 april 2020 aan gemeente Altena met Wob-verzoek voor gegevens van vier vraagpunten**

Document 2

• **Brief gemeente Altena aan van 4 mei 2020 met vragen voor specificatie van het Wob-verzoek**

Gestelde vragen over inleidende zin 'Het betreft ...' en onderdeel 1 en 2 van het verzoek:

Als eerste is het ons niet duidelijk of u met primaire kering de huidige primaire kering bedoelt. Dit is de Bandijk. Of bedoelt u de vroegere primaire kering, welke is afgegraven?

Wat bedoelt u met "etc" (na wijzigingen in de Bandijk) in de inleidende zin van uw verzoek? Wilt u dit concreet aangeven?

Het Wob-verzoek is voor (delen van) de onderdelen 1 en 2 aan RWS ter behandeling is doorgestuurd. Voor onderdeel 3 en 4 van het verzoek zijn de volgende vragen gesteld.

Gestelde vragen over onderdeel 3 van het verzoek:

Gaat het hier wat u betreft om het veiligstellen en behouden van fort Steurgat ten tijde van de ophoging van de Bandijk en het creëren van 4 doorlaatopeningen in de Bandijk, welke op korte afstand van fort Steurgat zijn gelegen?

Wat bedoelt u met "etc" in de laatste zin van dit onderdeel? Wilt u concreet maken wat u hiermee bedoelt?

Gestelde vragen over onderdeel 4 van het verzoek:

Kunt u concreet aangeven om welke vergunningen het hier gaat? Bedoelt u wellicht de vergunningen voor de aanleg van 4 doorlaatopeningen in de Bandijk, welke, zoals hiervoor al vermeld op korte afstand van fort Steurgat zijn gelegen?

Document 3

• Brief gemeente Altena aan [REDACTED] van 13 mei 2020 over doorzending van Wob-verzoek aan RWS voor delen van onderdeel 1 en 2

Vermeld dat de gemeente niet beschikt over informatie van deel van onderdeel 1 en 2 van het Wob-verzoek. Dit deel moet door RWS worden afgehandeld nu de civieltechnische kant van de ontpoldering tot haar taak behoorde. Het gaat meer specifiek om de bij onderdeel 1 en 2 gevraagde informatie over de uitlogingskansen en -resultaten en de verzakkingskansen en -resultaten. Het Wob-verzoek is voor dit deel aan RWS ter behandeling doorgestuurd.

Document 4

• Brief gemeente Altena aan RWS van 13 mei 2020 voor doorzending ter behandeling van deel Wob-verzoek [REDACTED]

Vermeld dat het Wob-verzoek voor deel van onderdeel 1 en 2 van het Wob-verzoek niet bij de gemeente maar RWS thuishoort nu de civieltechnische kant van de ontpoldering tot haar taak behoorde. Aan verzoekers is aangegeven dat het Wob-verzoek voor informatie over de uitlogingskansen en -resultaten en de verzakkingskansen en -resultaten aan RWS ter behandeling is doorgestuurd. Verzocht wordt dit deel van het Wob-verzoek te behandelen.

Document 5

• Brief van [REDACTED] van 17 mei 2020 met specificatie en uitbreiding Wob-verzoek

Door Wob-coördinator van gemeente per e-mail op 8 juni 2020 doorgestuurd.

Pagina 1:

Verzoek aan **gemeente** voor kopie doorzending aan RWS (incl. bijgevoegde stukken, notities en contactregistraties).

[REDACTED] zal aangeven wat zij aan informatie van **de gemeente** willen ontvangen. [REDACTED] geven aan Wob-verzoek in specificatie aan te vullen.

Met het project/project Ontpoldering Noordwaard wordt bedoeld het project in al haar fases (plan-, ontwerp-, uitvoer-, evaluatie-, gevolg van uitvoer-) en processen.

Ad onderdeel 1 en 2 van verzoek

Met locaties primaire waterkering en Bandijk wordt bedoeld:

- het deel van dijkkring 23 dat in het project Ontpoldering Noordwaard was betrokken;
- de dijk langs het Steurgat en de weg "Steurgat", die in het project Ontpoldering Noordwaard betrokken waren;
- het deel van de Bandijk dat in het project Ontpoldering Noordwaard was betrokken, tenminste het traject 'komgrens 2010 (start traject) <=> buurtschap Kivitswaard';

- de 4 inlaatopeningen in het noordoosten van de Noordwaard en aan de zuidkant van de rivier de Merwede, de gehele constructie van die inlaten, de opbouw van het gebied daaromheen en daartussen.

Pagina 2:

Vermelding dat het in dezen nadrukkelijk gaat om **het aandeel van de gemeente** bij het project en al hetgeen **de gemeente** in dezen heeft gedaan of nagelaten, waar **de gemeente** (zijdelings) bij betrokken was (bv. door vergunningverlening of anderszins) of betrokken werd door de ontvangst van stukken, (vertegenwoordigde) aanwezigheid bij overlegmomenten en/of door benadering of bevraging van of door derden. Verzoek om alle documenten die **de gemeente** in bezit heeft (vervaardigd door de gemeente of door derden), die digitaal of niet-digitaal zijn ontvangen en/of geregistreerd en die gaan over het grondwerk in het project en/of de volgende zaken:

- gesloten grondbalans en handhaving daarvan;

- wijziging beleid 'gesloten grondbalans': wanneer en waarom?

- veel goede klei is tijdens het project afgegraven (voormalige primaire rivierdijk), verkocht door de aannemer en derhalve uit het gebied gehaald. Waarom heeft **de gemeente** de aannemer niet verplicht tot het gebruik van deze goede en kostbare gebiedsgebonden klei in - de tijdens de uitvoer van het project aan te leggen - kades, dijken en primaire keringen?

- Een 'gesloten grondbalans' werd destijds ook verkozen om de overlast van de uitvoer van het project te beperken. Op het moment dat is besloten om het principe van 'gesloten grondbalans' te verlaten werd daarmee de overlast bijzonder groot gelet op de omvang van het werk, de hoeveelheid te verzetten grond en de geringe toegang tot het gebied (1 hoofdweg). Wat heeft **de gemeente** gedaan om de overlast die verwacht werd bij een gesloten grondbalans te waarborgen op het moment dat de gesloten grondbalans werd verlaten? Oftewel: wat heeft **de gemeente** gedaan om de overlast onder beide omstandigheden (wel/geen gesloten grondbalans) gelijk te houden?

- Wat heeft **de gemeente Werkendam** gedaan om de overlast van de werkzaamheden tijdens de uitvoer (grondverzet, hei- en alle andere werkzaamheden) te beperken en (na klachtenmeldingen) te verminderen?

- Ten tijde van de uitvoer van het project is ons door de gemeente Werkendam telefonisch verzekerd dat elke, in de Noordwaard ingebrachte partij of lading grond, per rijdend of varend materieel, vóór de feitelijke inbreng in het gebied, door **de gemeente** zou worden getest en het volledige testrapport van elke test zou bij **de gemeente Werkendam** worden geregistreerd.

Daarna gaat het zonder duidelijke overgang/toelichting verder over grond. Het document is tot stand gekomen door knippen door de gemeente uit een stuk dat door [REDACTED] via gmail met wachtwoord is toegestuurd.

- Is daadwerkelijk elke inkomende lading/partij grond op die manier getest?

- Op welke locaties hebben deze testen plaatsgevonden?

- Hoe vaak is een lading grond afgewezen voor inbreng in het gebied Noordwaard? Waarom werden deze ladingen afgewezen? En waar zijn deze ladingen uiteindelijk (in **de gemeente**) gebleven of gedumpt? Welke bedragen heeft **de gemeente** aan de aannemers betaald na het afwijzen van deze ladingen (al dan niet na ontvangst van expliciete claims van de aannemers)? Zijn er bij de testmomenten ambtenaren van **de gemeente** bedreigd of onder druk gezet om een voor de aannemer gunstig testresultaat af te dwingen?

- Ontvangen graag de volledige versies van al deze **grondrapporten** (door **de gemeente** opgesteld), alsook de grondrapporten die de aannemers zelf hebben vervaardigd en aan de gemeente hebben voorgelegd, incl. de volledige beargumenteerde besluiten (of andersoortige beslissingen) van **de gemeente** m.b.t. deze grondrapporten.

- Heeft **de gemeente** ook de feitelijke stortingen van de ingebrachte grond geregistreerd? Ontvangen graag elk **rapport** waarin is opgenomen waar welke lading is gestort. Op welke wijze

en hoe vaak heeft **de gemeente** toezicht gehouden op de inbreng van **thermisch gereinigde grond (tgg)** in het gebied?

- Was het **de gemeente** bekend dat de **tgg** (= zwaar verontreinigde grond) grotendeels op open wagens het gebied in werd gereden en op de dijken werd aangebracht, terwijl geen rekening werd gehouden met windkracht en windrichting en dat de aangebrachte, zwaar verontreinigde grond in beginsel niet werd afgedekt, waardoor er veel van deze **tgg** vrij het gebied is ingewaaid? (Dat deze grond bijzonder licht van gewicht is en derhalve bij geringe wind al wegstuift, laat staan bij een wat krachtiger wind in een open gebied, was de gemeente Werkendam ten tijde van deze uitvoer ongetwijfeld bekend.)

Pagina 3:

- Vond **de gemeente Werkendam** het gebruik van **tgg** een duurzame oplossing? Zo ja: waarom en op welke gronden?

- Op welke wijze vereist **de gemeente Altena** (en van welke andere partijen) inzicht in de huidige gevolgen van het voorgaande? Hoe ernstig zijn de uitlogingen van de giftige stoffen (zware metalen, etc.) uit de **tgg** en op welke wijze monitort **de gemeente** deze uitloging? Gaat **de gemeente** evt. over tot de afgravingsvereiste? (Art. 13 uit de Wet bodembescherming bevat de verplichting om de verontreiniging zoveel mogelijk ongedaan te maken.)

Onder **documenten** wordt o.a. verstaan (geen volledige opsomming, aanvulling door gemeente gevraagd):

- rapporten, zowel definitieve rapporten als de conceptversies van en latere aanvullingen op deze rapporten;
- alle documenten omtrent monsterneming, monitoring, resultaten van deze testen en monitoringen, interpretaties, en duidingen van deze resultaten, verwoording van de gevolgen van de resultaten, alsmede de vermelding van acties na deze resultaten en de beschrijving van de resultaten per uitgevoerde actie;
- alle **bestekstekeningen** van het deel van dijkkring 23 dat in het project betrokken was (origineel + elke latere versie, per versie duidelijk tonend welke aanpassing of wijziging werd ingevoerd);
- alle **vergunningen** en per vergunning alle versies (concepten, aanpassingen, aantekeningen);
- alle stukken waarin de betreffende besluiten van **de gemeente**, en onderliggende en volgende stukken zijn opgenomen (te denken is o.a. aan aanvragen, (concept-)besluiten, overleg- en inspraakinformatie, bezwaar- en alle bijbehorende en volgende processtukken);
- alle **contracten** met betrokken en uitvoerende partijen (zoals **Rijkswaterstaat**, de **Aannemerscombinatie**, de afzonderlijke **partijen uit deze combinatie**) en andere belanghebbenden (binnen **de gemeentelijke organisatie**),

ongeacht de wijze waarop deze data en informatiedelen zijn vastgelegd of gecommuniceerd (ze denken o.a. aan audiomateriaal van telefoongesprekken, uitgeschreven tekst van telefoongesprekken, Whatsapp berichten, berichten die via andere sociale media zijn gecommuniceerd, verslagen of aantekeningen van overleggen (intern en/of met **Rijkswaterstaat** en/of met **het Ministerie** en/of met het Waterschap en/of **de Aannemerscombinatie** en/of met belanghebbenden en/of met andere derden en/of binnen de gemeente (ambtenaren, B&W, etc.), notities (al dan niet in persoonlijke omgevingen vastgelegd), notulen van vergaderingen of overleggen, met welke partijen dan ook, door derden opgesteld en in kopie door de gemeente ontvangen en gearchiveerd zijn, alle contracten met **Rijkswaterstaat** en **de Aannemerscombinatie** en alle versies daarvan (de wijzigingen/aanpassingen worden per datum aangegeven), emailberichten, brieven (conceptbrieven en feitelijk gecommuniceerde brieven), evt. 'schaduwstukken' die feitelijk niet voor publicatie bestemd zijn, aantekeningen/persoonlijke notities, persoonlijke herinneringen die tot en met heden nog niet zijn vevat in een document, etc.), ongeacht de status van het document (concept, formeel, latere aanvulling of gewijzigde versie, erratalijst of anderszins) en ongeacht de opsteller van de documenten (gemeente Werkendam of anderen).

De gemeente wordt gevraagd **een verklaring** bij te voegen dat geen informatie wordt onthouden, noch informatie is aangepast of gewijzigd voorafgaande aan de verstrekking. Stukken ontvangen verzoekers bij voorkeur per e-mail, in pdf en in met een ocr-eigenschap.

=> Gezien de specificatie door [REDACTED] (document 5) waarin zij zich rechtstreeks tot **de gemeente** richten is het de vraag of het Wob-verzoek alleen door de gemeente moet worden behandeld dan wel voor (delen van) de onderdelen 1 en 2 van het verzoek en mogelijk ook van de onderdelen 3 en 4 door **RWS** moet worden behandeld. De gemeente heeft [REDACTED] op 13 mei 2020 (document 3) geïnformeerd over de doorzending van het Wob-verzoek aan RWS voor behandeling van (delen van) de onderdelen 1 en 2. [REDACTED] hebben het verzoek daarna op 17 mei 2020 gespecificeerd. Dit wordt afgestemd met CD Expertise (Wob en Ruimte voor de Rivier).

Pagina 4:

Ad onderdeel 3 en 4 van het verzoek

De vragen betreffen de planfase, de uitvoer van het project en de periode daarna. De vragen betreffen alle (plan- en handelings-)aspecten die erop gericht waren en zijn om het rijksmonument schadevrij bij uitvoering te houden en schadevrij te krijgen bij ontstane schade aan het fort(terrein) of andere eigendommen van bewoners.

De gemeente heeft voor uitvoering van het project de vrije schootsvelden opgegeven. Daarop is richting **Rijkswaterstaat/de Minister** niet gehandhaafd. Welke eisen zijn door **de gemeente** ingebracht voor behoud van het rijksmonument tijdens de uitvoering en voor de toekomst?

[REDACTED] willen alle documenten ontvangen waaruit blijkt:

- welke eisen **de gemeente** heeft gesteld aan de uitvoermethoden van de werkzaamheden van het project;
- wat **de gemeente** heeft gedaan om heiwerkzaamheden in de directe omgeving van het fort te voorkomen of de heimethode zodanig te laten zijn dat de schade aan het fort zo min mogelijk zou zijn;
- wat **de gemeente** heeft gedaan om de aanleg van een dijk rondom het fort te voorkomen;
- welke eisen **de gemeente** heeft gesteld aan de constructie van de nieuw aan te leggen primaire kering rond het fort (hoogte, breedte van de dijkvoet en dijkkruin, gebruikte grondsoorten, herkomst grond, samenstelling grond, toepassing thermisch gereinigde grond?, dikte grondlagen, etc.);
- welke eisen **de gemeente** heeft opgesteld voor schademonitoring tijdens de uitvoer, voor schademonitoring na de uitvoer en welke schadeherstelclausules in contracten zijn opgenomen;
- wat **de gemeente Werkendam** heeft gedaan om alle processen die betrekking hebben op het milieu (= een niet verontreinigd worden van de woonomgeving), het fort of de fortomgeving aangaand, tijdens de uitvoer van het project, na de uitvoer van het project veilig te stellen;
- wat **de gemeente Werkendam** heeft gedaan om de geconstateerde veranderingen in de processen die het milieu of andere zaken aangaan, te (doen laten) herstellen, verminderen of terug te laten brengen tot nulstatus (= status voor aanvang uitvoer project Ontpoldering Noordwaard);
- op welke wijze **de gemeente Altena** zich vanaf 1 januari 2019 (= 'nuldatum' fusiegemeente Altena) heeft ingezet en zich in de toekomst zal inzetten om de schade die fort Steurgat als gevolg van de Ontpoldering van de Noordwaard ondervond, ondervindt en nog gaat ondervinden (welke soort schade dan ook) te (doen laten) herstellen of verminderen, en
- op welke wijze **de gemeente Altena** vanaf 1 januari 2019 en in de toekomst met het voorgaande rekening houdt bij de bepaling van de WOZ-waarden van de in het fort gelegen woningen.